

ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЇ ПОДКАСТИНГ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Резюме

Зміна парадигми освіти від традиційної до особистісно зорієнтованої, перехід на нові освітні стандарти вимагають від закладу вищої освіти (ЗВО) вдосконалення якості підготовки майбутнього фахівця, залучення до освітнього процесу інноваційних технологій навчання, посилення уваги до організації самостійної роботи студентів, упровадження в освітній процес елементів дистанційного навчання. Мета статті полягала у з'ясуванні потенціалу технології подкастинг у формуванні іншомовної комунікативної компетентності студентів-майбутніх перекладачів. Для досягнення мети дослідження використано теоретичні та емпіричні методи наукового пізнання, як-от: теоретичний аналіз, що дав змогу з'ясувати сутність технології подкастинг у вивченні іноземної мови, її переваги та недоліки; інтерв'ювання, спостереження за освітнім процесом, що уможливили визначення доцільності впровадження технології подкастинг в освітній процес ЗВО; педагогічний експеримент, завдяки якому розкрито прихований потенціал інноваційної освітньої технології подкастинг у формуванні іншомовної комунікативної компетентності студентів. Уточнено переваги (можливість залучення студентів до роботи із сучасним автентичним мовленнєвим матеріалом; надання навчання неформального характеру; формування у студентів уявлень про розмаїття діалектів і варіантів іноземної мови, що вивчається; зручність у використанні) та недоліки (відсутність автоматизованої системи перевірки правильності відповідей, підрахунку кількості спроб виконання завдань і перегляду інтерв'ю, звіту про номенклатуру допущених помилок, регулярності виконання завдань упродовж семестру) використання технології подкастинг в організації самостійної роботи та дистанційного навчання студентів-майбутніх перекладачів. Розкрито досвід використання німецькомовного освітнього ресурсу "The Easy German Podcast", англомовних подкастів Speakout (Pearson) та подкасту новин "CNN 10" в організації самостійної роботи з дисциплін «Практичний курс другої іноземної мови та переклад (німецька)» та «Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)». Висвітлено структуру та компоненти досліджуваних подкастів, запропоновано ілюстративний матеріал у вигляді друкованих прикладів-транскриптів, подано методичні рекомендації для їх упровадження в освітній процес. Проведене експериментальне дослідження довело, що впровадження технології подкастинг у самостійну роботу і дистанційне навчання студентів спеціальності 035 «Філологія» позитивно впливає на формування іншомовної комунікативної компетентності студентів, збагачує їхній словниковий запас, вдосконалює граматичні навички, розширює діапазон лінгвосоціокультурних знань, сприяє розвитку умінь міжкультурної комунікації.

Ключові слова: освітній процес; самостійна робота; дистанційне навчання; технологія подкастинг; подкаст; іншомовна комунікативна компетентність; міжкультурна комунікація.

Вступ. Україна визнає вищу освіту як двигун соціальної трансформації, а англійську мову (і разом з нею й інші сучасні європейські мови) як ключову компетенцію в умовах інтеграції та глобалізації економіки, як інструмент міжнародного спілкування, засіб приєднання до європейського освітнього, наукового та професійного простору, умову ефективної інтеграції та чинник економічного зростання країни (Концептуальні засади, 2019). У цьому зв'язку надактуальною постає проблема забезпечення якісної іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців у системі університетської освіти, особливо якщо ці фахівці є перекладачами, для яких іноземна мова є основним, а не допоміжним інструментом досягнення професійної компетентності і реалізації.

Стандарти і тенденції розвитку сучасного європейського освітнього простору впливають на освітні процеси в Україні, визначають різноманітні зміни в навчальних планах підготовки здобувачів вищої освіти. Простежується тенденція до скорочення аудиторних навчальних годин і збільшення кількості годин, які відведені на самостійну підготовку студентів. Зростання ролі самостійної роботи в освітньому процесі зумовлює зміни у стратегії організації позааудиторної роботи студентів, «передбачаючи розподіл відповідальності за результати навчання між викладачем і студентом» (Захарова, 2018а). У цьому зв'язку викладачі іноземних мов спрямовують свою діяльність на впровадження інноваційних освітніх технологій, які можна ефективно застосовувати як для самостійної роботи студентів у царині іншомовної освіти, так і для дистанційного навчання. Однією з таких інноваційних технологій є подкастинг.

Термін «подкаст» (*англ. podcast*) походить від слів "iPod" (*mp3-плеєр фірми Apple*) і "broadcast" (*повсюдне широкоформатне мовлення*) (Мятин, 2006). Сьогодні під подкастами розуміють аудіо/відео блоги чи передачі, що викладаються в мережі Інтернет у вигляді випусків, які можна легко завантажити та переглядати / слухати в будь-який зручний для користувача час; це окремі файли чи серія файлів, що публікуються за однією адресою в мережі та регулярно поновлюються (Бецько, 2012; Игнатенко, 2016; Мятин, 2006). Для зручності відтворення подкастів було розроблено відповідне програмне забезпечення, яке регулярно здійснює запити на веб-сайт щодо нових записів з метою їх подальшого завантаження на пристрій користувача, котрий, у свою чергу, вирішує, як і де він використає записи. Здебільшого подкасти мають певну тематику та періодичність видання (Бецько, 2012). Термін «подкастинг» (*podcasting*) означає спосіб поширення звукової або відеоінформації в Інтернеті (Игнатенко, 2016).

Незважаючи на тривалий інтерес науковців до питань застосування подкастів у навчанні й вивченні іноземних мов (Бецько, 2012; Заруцкая, 2019; Захарова, 2018а; Игнатенко, 2016; Leach, 2006; Stanley, 2006 та ін.), проблема використання зазначеної технології в організації самостійної роботи у студентів-майбутніх перекладачів в університетській освіті все ще залишається нерозв'язаною. **Мета дослідження** полягала у з'ясуванні потенціалу технології подкастинг у формуванні іншомовної комунікативної компетентності студентів-майбутніх перекладачів, зокрема під час вивчення дисциплін «Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)» та «Практичний курс другої іноземної мови та переклад» (німецька мова). **Завдання дослідження:** 1) уточнити сутність педагогічної технології подкастинг в навчанні іноземних мов; 2) визначити переваги і недоліки застосування технології подкастинг в іншомовному освітньому процесі; 3) розкрити методику застосування подкастів у самостійній роботі та дистанційному навчанні студентів-майбутніх перекладачів.

Методи дослідження. Для реалізації мети дослідження було використано комплекс методів наукового пізнання: теоретичних (вивчення, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення наукової літератури з проблеми дослідження, систематизація і узагальнення отриманих даних, педагогічне моделювання), що дали змогу з'ясувати сутність технології подкастинг в іншомовному освітньому процесі, уточнити її переваги та недоліки; емпіричних (інтерв'ювання, спостереження за освітнім процесом), що уможливили визначення доцільності впровадження технології подкастинг в іншомовну освіту студентів-майбутніх перекладачів; педагогічний експеримент, завдяки якому було розкрито прихований потенціал інноваційної освітньої технології подкастинг у формуванні іншомовної комунікативної компетентності студентів-майбутніх перекладачів; статистичних (X²-критерій Пірсона і λ-критерій Колмогорова-Смірнова) для статистичної обробки одержаних результатів.

Результати. Упродовж 2019-2020 навчального року в іншомовну професійну підготовку студентів спеціальності 035 «Філологія» (ОПП 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –англійська) Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету впроваджувалася освітня технологія подкастинг. Використання лінгводидактичних можливостей означеної технології засвідчило позитивну динаміку у формуванні іншомовної комунікативної компетентності студентів-майбутніх перекладачів; сприяло подоланню їхніх психологічних бар'єрів, пов'язаних із неготовністю (страхом) сприймати автентичне мовлення носіїв іноземної мови на слух; підвищило мотивацію до опанування як першої (англійської), так і другої (німецької) іноземної мови. Такий висновок підкріплюється отриманими результатами дослідження: бесідою-інтерв'ю зі студентами, мовним і мовленнєвим тестами до і після експерименту, експертною оцінкою і результатами самооцінювання як тих студентів, що були залучені до експериментального освітнього процесу, так і тих, до яких переважно застосовувалися традиційні аудиторні методи освітньої діяльності.

Відповідно до попередньо визначених дескрипторів сформованості іншомовної комунікативної компетентності учасників експериментальної та контрольної груп, що охоплювали такі компоненти формованого феномена, як «знання» (обізнаність із нормами комунікативної поведінки та мовленнєвого етикету носіїв мови, що вивчається; знання фонетичної системи, граматичної будови, лексичного складу відповідної іноземної мови; лінгвосоціокультурні знання); «уміння» (спроможність сприймати іншомовні повідомлення, висловлені з різними акцентами, у різних темпах мовлення, різної тематики; здатність використовувати компенсаторні прийоми: мовну здогадку, розшифровувати невербальні засоби комунікації тощо); «досвід» (володіння досвідом іншомовної рецептивної діяльності з носіями мови; врахування попередньо набутого досвіду іншомовного спілкування в подальшій практиці професійно-мовленнєвої комунікації мовою, що вивчається); «цінності» (бажання бути залученими до мовленнєвої діяльності іноземною мовою; прагнення підвищувати рівень володіння іноземною мовою; цінність отримання соціокультурної інформації

іноземною мовою), було визначено рівні сформованості іншомовної комунікативної компетентності студентів до та після експериментального освітнього процесу (див. таблиці 1 і 2).

Таблиця 1

Порівняльні результати рівнів сформованості англомовної комунікативної компетентності студентів (початковий і прикінцевий зрізи, %)

Групи	Зрізи	Рівні		
		Достатній	Задовільний	Низький
Експериментальна	початк.	20,6	53,8	25,6
	прикінц.	39,2	54,4	6,4
Контрольна	початк.	21,2	52,4	26,4
	прикінц.	27	52,8	20,2

Як бачимо з таблиці 1, по завершенні експерименту відбулися позитивні зміни в рівнях сформованості англомовної комунікативної компетентності студентів-майбутніх перекладачів, формування якої відбувалося із залученням у їхню самостійну роботу та в дистанційне навчання освітньої технології подкастинг. Так, в ЕГ показники достатнього рівня збільшилися на 18,6 % (у КГ – на 5,8 %), задовільного рівня – на 0,6 % (у КГ – на 0,4 %), а низького рівня зменшилися на 19,2 % (у КГ – на 6,2 %).

Таблиця 2

Порівняльні результати рівнів сформованості німецькомовної комунікативної компетентності студентів (початковий і прикінцевий зрізи, %)

Групи	Зрізи	Рівні		
		Достатній	Задовільний	Низький
Експериментальна	початк.	9,6	62,8	27,6
	прикінц.	20,1	65,7	13,2
Контрольна	початк.	10	62,7	27,3
	прикінц.	15,4	65,4	19,2

Результати таблиці 2 свідчать, що по завершенні експерименту відбулися позитивні зміни і в рівнях сформованості німецькомовної комунікативної компетентності студентів-майбутніх перекладачів, формування якої відбувалося із залученням у їхню самостійну роботу та в дистанційне навчання освітньої технології подкастинг. Так, в ЕГ показники достатнього рівня збільшилися на 10,5 % (у КГ – на 5,4 %), задовільного рівня – на 2,9 % (у КГ – на 0,4 %), а низького рівня зменшилися на 14,4 % (у КГ – на 8,1 %). Дещо нижчі показники за рівнями сформованості німецькомовної комунікативної компетентності пояснюємо тим, що це друга іноземна мова студентів, тому досвід її вивчення в них набагато менший, ніж першої (англійської) мови. Водночас відмічаємо, що динаміка зростання рівнів сформованості іншомовної комунікативної компетентності набагато вища в експериментальних групах, аніж у контрольних групах незалежно від мови вивчення.

Для перевірки одержаних результатів було використано комплекс статистичних методів (χ^2 -критерій Пірсона і λ -критерій Колмогорова-Смірнова). Згідно з першим було встановлено, що емпіричне значення χ^2 -критерію Пірсона більше за критичне, доведено результативність здійсненого експерименту із ймовірністю 95%. Розрахунок λ -критерію між двома емпіричними даними (за λ -критерієм Колмогорова-Смірнова) засвідчив, що $d_{\text{емп}} > d_{0,01}$. Отже, одержані дані виявилися статистично значущими і свідчать про доцільність застосування технології подкастинг у самостійній роботі студентів-майбутніх перекладачів та в дистанційному навчанні.

Дискусії. Масштаб можливостей технології подкастинг розкривається у процесі іншомовної освіти, оскільки застосування подкастів не лише сприяє формуванню вмінь аудіювання (умінь сприймати різні акценти і діалекти), розширенню словникового запасу та поглибленню лінгвосоціокультурних знань, а й підвищенню мотивації студентів до вивчення іноземної мови завдяки можливості опрацьовувати різноманітний та актуальний аудіоматеріал. Спостереження за освітнім процесом, аналіз думок учених (Бецько, 2012; Захарова, 2018б; Заруцкая, 2019; Игнатенко, 2016; Коцюк, 2013; Stanly, 2006) уможливили визначення низки переваг використання технології подкастинг в іншомовній освіті, з-поміж них:

- створення віртуального іншомовного середовища і занурення студентів у нього;
- можливість залучити студента до роботи з автентичним матеріалом, надавши навчанню неформальний характер, що не обмежений перебуванням в аудиторії;

- пропонується у подкастах звуковий матеріал можна завантажити і неодноразово використовувати для формування іномовної компетентності у поєднанні з іншими завданнями;
- студентам надається можливість слухати носіїв мови і звикнути до автентичного мовлення;
- подкасти є зручними, оскільки немає потреби регулярно перевіряти сайт у пошуках оновлень, адже завдяки підписці на канал програма автоматично надсилає сповіщення щодо завантаження нового матеріалу;
- подкасти сортуються за тематикою, відтак багаторазове прослуховування різних текстів на цікаву тему сприяє глибокому й усвідомленому розумінню мови, що вивчається;
- подкасти дають студентам уявлення про розмаїття діалектів і варіантів іноземної мови, що забезпечує подолання психологічних бар'єрів і надалі допоможе уникнути культурного шоку;
- технологія вимагає поступової зміни тем, що забезпечує розширення лінгвосоціокультурної компетентності загалом.

В умовах дистанційного навчання додаткова перевага цієї технології полягає в тому, що прослуханий студентами самостійно аудіоматеріал може слугувати підґрунтям для подальшого групового обговорення, спонукає їх артикулювати власне розуміння питання чи проблеми іноземною мовою.

Розкриємо методику застосування ресурсу “The Easy German Podcast” (Easy German, n.d.) у самостійній роботі і дистанційному навчанні студентів 2 і 3 курсів спеціальності 035 «Філологія» при вивченні дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови та переклад» (німецька мова). Зауважимо, що друга іноземна мова згідно з навчальними планами вводиться в освітній процес на 2 курсі.

Ресурс “The Easy German Podcast” привернув нашу увагу розмаїттям тем, які висвітлюють автори і ведучі. Відтак, він не лише сприяє формуванню аудіативних умінь, але й має значний потенціал з погляду формування лексичної компетентності студентів-майбутніх перекладачів. Під час вивчення, наприклад, теми «Їжа (Essen / Mahlzeiten / Kochen)» пропонували студентам перегляд низки відео, присвячених цій темі. Це і 179 серія подкасту, що називається “Favourite Food” (<https://www.youtube.com/watch?v=02dMPaakue8&feature=share>), де ведучі беруть на вулиці інтерв'ю в перехожих, розпитуючи про їхні вподобання в їжі (завданням до цього подкасту було скласти перелік улюблених страв німців, а також написати есе про власні смакові переваги, користуючись словниковим запасом з інтерв'ю); 242 серія “12 typical German Dishes” (<https://www.youtube.com/watch?v=wAz9Yi0YXZ0>), у якій ведуча розповідає про 12 типових німецьких страв, способи їх приготування та продукти, що їх складають (після перегляду студенти повинні були підготувати презентації з покроковим описом приготування улюбленої страви з української кухні); 204 серія “What Germans have for Breakfast” (<https://www.youtube.com/watch?v=kwdnxwQCoXM>), у якій ведучі намагалися з'ясувати, що саме німці їдять на сніданок, яку страву можна називати типовим німецьким сніданком (завданням до цього відео було скласти коротке повідомлення про типовий український сніданок та розповісти про свої сніданкові вподобання).

Вивчаючи лексичну тему «Житло (Wohnheim / Wohnung / Haus / Gegenstände in Haus und Haushalt)», пропонували такі серії для перегляду: серія 11 “German Kitchen Vocabulary” (<https://www.youtube.com/watch?v=fiVibJ7IaMA>), у якій ведуча приходить у гості до свого товариша, щоб записати відео, в якому вони обговорюють облаштування кухні, а також показують та називають різноманітне кухонне приладдя, пояснюючи, для яких потреб воно застосовується. У розмові водночас активно використовуються прийменники всіх груп та дієслова із відокремлюваними префіксами. Таким чином, студенти мають змогу не лише ознайомитись із додатковим лексичним матеріалом з теми, а й потренувати такі непрості для них граматичні теми, як німецькі прийменники та дієслова з відокремлюваними префіксами (завданням після перегляду стало написання есе про кухню своєї мрії). Під час перегляду 85 серії подкасту “Showing our house” (<https://www.youtube.com/watch?v=McbEFTuRIZo>) студенти мали можливість закріпити застосування прийменників місця, оскільки ведучі в цьому відео приділяють значну увагу цьому граматичному явищу при описі будинку та кімнат у ньому. У серії 56 “Inside a Berlin Home” (https://www.youtube.com/watch?v=Ri_NkbJUi8) ведучі приходять в гості до друзів і ґрунтовно описують їхню квартиру та облаштування кімнат (завданням до цього відео стало визначення студентами недоліків та переваг в облаштуванні квартири, яке мало на меті їхнє тренування у використанні дієслів *mögen*, *gefallen* та заперечних часток *kein/nicht*).

Вагома перевага у виборі саме контенту “The Easy German Podcast” полягає в тому, що кожне відео має субтитри німецькою та англійською мовами. Завдяки цьому студенти, які вивчали німецьку мову як другу іноземну з нульового рівня, не відчували значних труднощів зі сприйняттям інформації лише на слух, оскільки могли зупинити відео на проблемному моменті і прочитати не лише

автентичну фразу німецькою мовою, а і її англійський відповідник, досягаючи у такий спосіб ефекту синергії.

Використання окремих серій “The Easy German Podcast” було доцільне і під час опрацювання граматичних тем, оскільки автори ресурсу підготували спеціальні відео, де пояснюється те чи те граматичне явище, і на прикладі фрагменту з інтерв’ю демонструють його практичне використання в мовленні. Так, під час проходження теми «Модальні дієслова» у якості завдання на самостійне опрацювання пропонували студентам переглянути серію 91 “Learn all German Modal Verbs in 8 Minutes” (<https://www.youtube.com/watch?v=QBBIMrj0ITw>), запропонувати свої ситуації і скласти міні-діалоги подібні до тих, що були презентовані у відео. Серію 89 “NACH vs. ZU vs. IN” (<https://www.youtube.com/watch?v=OOZh diznqks>), у якій ведуча спочатку пояснює відмінності у значенні синонімічних прийменників (*do, 6*), а потім ілюструє сказане у відео прогулянки містом головного героя, пропонували для перегляду під час вивчення прийменників напрямку. Серія 341 “Nein vs. Nicht” (https://www.youtube.com/watch?v=vC_7XBaqsc4) корисна при опрацюванні граматичної теми «Заперечення в німецькому реченні». У ній ведуча пояснює тонкощі використання заперечних часток “nicht / kein”, ілюструючи свої пояснення нарізками інтерв’ю з перехожими на вулиці. Той факт, що граматичний матеріал демонструється не на прикладах із підручників чи посібників з граматики, сухо і без контексту, а на прикладах із живого спілкування людей на вулиці, що обговорюють актуальні питання чи проблеми, мотивував студентів опанувати це граматичне явище.

Ще одна перевага технології подкастинг полягає в тому, що вона дозволяє застосовувати індивідуальний підхід у тих випадках, коли студентська група є неоднорідною за рівнем мовної підготовки, мотивації та самосвідомості в опануванні іноземних мов. У такій ситуації так звані «сильні» студенти прагнуть більш інтенсивного заняття, більшого обсягу навчального матеріалу, більшої кількості завдань, ніж «слабші» студенти. У цьому зв’язку часто під час аудиторних занять викладачеві доводиться одних студентів підлаштовувати до інших, у такий спосіб «усереднюючи» групу. Технологія подкастинг дозволяє пом’якшити проблему, оскільки для «сильніших» студентів є можливість дібрати більш складні відео для опрацювання в межах самостійної роботи та/або запропонувати додаткові завдання на їх основі, а для студентів із нижчим рівнем підготовки запропонувати завдання відповідно до їхнього рівня мовної компетентності. Так, серії подкасту, в яких обговорюються лінгвістичні тонкощі, як-от уживання часток (серія 248 “Also, Quasi, Irgendwie, Sozusagen” (<https://www.youtube.com/watch?v=4o-5FkeGUSk>); визначення роду іменників за формою та значенням (серія 70 “How to know a word's gender” (<https://www.youtube.com/watch?v=cyRDSqopIyA>); різниця між письмовим і розмовним варіантом німецької мови (серія 234 “6 Differences between Written and Spoken German” (<https://www.youtube.com/watch?v=iPTWJus10SA>) тощо, пропонувалися так звані «сильніми» студентам у якості додаткового завдання, що сприяло розвитку їхнього лінгвістичного потенціалу та забезпечувало мотивацію до вивчення німецької мови.

Варто відмітити, що інформаційний ресурс “The Easy German Podcast” є цінним джерелом лінгвокраїнознавчої та міжкультурної інформації. У подкастах ведучі порушують широке коло питань: дискримінації, ставлення до іноземців, гендерних проблем, ставлення до різних країн світу тощо. Перегляд таких відео вважаємо корисним не лише з погляду лексичних і лінгвокраїнознавчих аспектів, але й міжкультурних, покликаних навчити студентів орієнтуватися в ментальності інших народів, формувати здатність до взаємодії з представниками інших культур. Освоєння іноземних мов у міжкультурному аспекті дозволяє студентам осмислити рідну культуру, яка розкривається перед ними крізь призму мови, що вивчається, шляхом зіставлення культур – рідної та іноземної. У процесі перегляду відеоматеріалів студенти привчаються виявляти подібне та відмінне, осмислюють причини непорозумінь між представниками різних культур, опановують стратегії їх подолання, вчать толерантності й терпимості до міжкультурного розмаїття.

Технологія подкастинг упроваджувалася також у самостійну роботу і дистанційне навчання студентів 1 курсу спеціальності 035 «Філологія» у процесі вивчення дисципліни «Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)». Методику застосування цієї технології в англійській підготовці студентів окреслимо в загальних рисах, оскільки вона розкрита в науковій і методичній літературі більш повно, ніж для навчання німецької мови (див. Захарова, 2018б; Коцюк, 2013; Kovtun et al., 2019 та ін.).

Одним з ресурсів, якого добігали в організації самостійної роботи студентів і дистанційного навчання, були подкасти “Speakout” (Pearson, n.d.). Переваги цього ресурсу чітко визначені М. Захаровою (2018б), з-поміж них: відео подаються у формі інтерв’ю з реальними людьми (не дикторами), завдяки цьому студенти отримують можливість почути живу англійську мову звичайних людей, а також різну вимову: відеоінтерв’ю зняті з навчальною метою, тому темп мовлення і вимова

чіткі, теми змістовно доступні для розуміння без спеціальної контекстної підготовки; відеоролики є нетривалими, їх довжина залежить від складності рівня; кожен відеоролик супроводжується навчальними завданнями (5-8 завдань) на розуміння усного мовлення, а також вправами на лексику і персоналізацію, коли на запитання інтерв'юера пропонується відповісти студентам (у письмовому вигляді); матеріал подається уніфіковано і системно; відеофайли розміщені у відкритому для студентів і викладачів доступі на сайті видавництва Pearson, завдання до відеороликів у форматі pdf доступні викладачам ЗВО у секції Speakout Extra Resources після реєстрації. Серед недоліків визначено такі: відсутність автоматизованої системи перевірки правильності відповідей та підрахунку кількості спроб виконання завдань і перегляду інтерв'ю, а також звіту про помилки, що були допущені, і про темп виконання завдань протягом семестру.

Інший ресурс, робота з яким рекомендувалася студентам-майбутнім перекладачам, – “CNN 10” (CNN, n.d.), що в попередні роки мав назву “CNN Students News”. Це десятихвилинна програма новин, яка виходить з понеділка по п'ятницю, і доступна не лише онлайн, а й у формі подкасту. У роботі із цим освітнім ресурсом керувалися рекомендаціями, запропонованими Л. Коцюк (2013).

Кожен подкаст “CNN 10” чітко структурований і містить такі компоненти:

1) вступне та заключне слово ведучого програми. Для прикладу пропонуємо транскрипт одного з останніх коментарів, пов'язаних із ситуацією у світі, що склалася внаслідок пандемії коронавірусу: *“Good Friday to you and welcome to CNN 10. We're happy to watching as we wrap up the week. I'm Carl Azuz and I work at the CNN Center in more normal times but everyone's having to make adjustments in this era of corona virus and that includes U.S. politicians. As one political organizer put it, no one's ever run a campaign completely online before. The big town hall events, the speeches in front of cheering crowds, these have been put on hold to keep people from gathering in large groups. So this is turning into a very different looking election year than America has ever seen. [...] Former Vice-President Joe Biden, a Democrat and incumbent President Donald Trump, a Republican are set to be the final candidates for America's major political parties. They'll be on the presidential ballot this November. But just like some of the primaries and caucuses that help determine these candidates have been changed, postponed or held online, the party conventions that will formally nominate them could also be affected. The Democratic National Convention was originally scheduled for July in Milwaukee, Wisconsin. It's been postponed until mid-August. The Republican National Convention is scheduled for late August in Charlotte, North Carolina. President Trump says by that time, the country will be in good shape with regard to corona virus. But in the meantime, both political parties say they're prepared for weeks of virtual campaigning as COVID-19 continues to spread in America. A vaccine is not expected to be ready by the time of the election. And while a leading U.S. health official says a vaccine isn't a sure thing anyway, it's still a priority in the fight against the novel or new corona virus”* (Aired April 10, 2020). Як видно із прикладу, мовлення ведучого насичене автентичними зворотами та сленговими висловлюваннями, які використовуються в повсякденному мовленні.

2) кілька репортажів про події політичного, міжнародного, соціального, культурного життя США, у які включено інтерв'ю людей різних соціальних категорій, з різних регіонів США та інших країн світу. Прослуховування таких репортажів дає студентам змогу тренувати аудіативні вміння, а подальше обговорення прослуханого спонукає їх артикулювати власне розуміння порушеної проблеми іноземною мовою;

3) запитання до аудиторії, які передують трансляції чергової новини і вводять слухача у сферу подальшого інформаційного повідомлення:

а) запитання з множинним вибором відповіді, наприклад: – *But is that progress the arrangement of the second summit or is the progress actual compromise on this issue of the timeline of denuclearization and the lifting of sanctions?* (Aired January 23, 2019);

б) запитання щодо істинності/неістинності висловлювання, наприклад: – *10 Second Trivia. Which of these U.S. landmarks was completed last? Empire State Building, Alcatraz Island Prison, Hoover Dam, or Golden Gate Bridge. These landmarks are in order from oldest to youngest. The Golden Gate Bridge was finished in 1937.* (Aired April 8, 2020);

в) запитання, відповіді на які можна розмістити на блозі сайту, – стосуються думки аудиторії щодо подій, про які йшлося. Наприклад, *What rhymes with do-mini-utive?* (Aired November 14, 2018);

4) репортажі-довідки щодо певної історичної події чи пояснення слова-реалії, наприклад: *“The Golden Gate Bridge gets its name because it spans what's called the Golden Gate Strait. This is a three mile long and one mile wide body of water that connects the Pacific Ocean to the San Francisco Bay [...]”* (Aired April 8, 2020).

З-поміж переваг подкастів “CNN 10” слід відзначити те, що щоденна програма пропонує повний комплект ресурсів: транскрипти кожного випуску програми, питання аналітичного характеру для обговорення програми та питання для перевірки залишкових знань щодо подій, трансляція яких відбулася впродовж тижня, географічні карти, посилання на схожі за темами статті та відеорепортажі

із сайту новин CNN. Самостійно опрацьовані студентами подкасти можуть слугувати основою для розширеного групового обговорення окремих подій, актуальних у всьому світі, або тем, які збігаються з основною темою заняття.

Висновки. Подкаст як медіа-носій є невід'ємним ресурсом формування іншомовної компетентності студентів у межах самостійної роботи та в умовах дистанційного навчання. Участь викладачів і студентів в експерименті з імплементації технології подкастингу засвідчила спрямованість останніх на розвиток аудіативних умінь, забезпечила краще розуміння носіїв мови, сприяла вдосконаленню вимови, збагаченню словникового запасу та вдосконаленню граматичних навичок студентів. Іншим позитивом застосування цієї освітньої технології стало те, що студенти-майбутні перекладачі почали краще орієнтуватись у сучасному політичному, економічному та культурному житті країн, мову яких вони вивчають. Учасники експерименту в результаті регулярного залучення до роботи з подкастами оволоділи значною кількістю слів-реалій, дізналися про відомих в англо- та німецькомовному світі людей, розширили діапазон соціокультурних знань, вчилися міжкультурної комунікації.

Було визначено основні переваги використання подкастів: загальнодоступність та безкоштовність; різноманітність ресурсів для самостійного та дистанційного навчання; інформативність, творча подача матеріалу; ознайомлення з різними акцентами та варіантами іноземної мови, розвиток лінгвістичного світогляду, здатності студентів адаптуватися до індивідуальних особливостей вимови мовця; різнорівневість подкастів.

Подальші дослідження з теми варто спрямувати на розширення ресурсної бази, вдосконалення контрольної функції виконання завдань та залучення до експерименту студентів інших спеціальностей.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

Бецько, О. С. (2012). Дидактичні та методичні засади інтеграції подкастів в процес навчання іноземної мови у вищій школі. *Матеріали науково-практичної конференції «Новітні освітні технології»*. <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1074>

Заруцкая, Е. В. (2019). Подкасты интернет-ресурса All Ears English в обучении интерактивной стороне устного общения на английском языке студентов уровня В2-С1. *Педагогика. Вопросы теории и практики*, 4(1), 25-28. <https://doi.org/10.30853/pedagogy.2019.1.5>

Захарова, М. В. (2018а). Видеоподкасты в самостоятельной работе по аудированию в программе иностранного языка в техническом вузе. О. В. Ковтун, С. М. Ягодзінський (Ред.). *Подолання мовних і комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура* (с. 144-148). Київ: Альфа-ППК.

Захарова, М. В. (2018б). Опыт организации самостоятельной работы по аудированию в обучении английскому языку студентов-бакалавров (на примере 23.03.01 Технология транспортных процессов). *Интернет-журнал «Мир науки»*, 4. <https://mir-nauki.com/PDF/72PDMN418.pdf>

Игнатенко, Н. А. (2016). Подкасты англоязычного радио в самостоятельной работе студентов на продвинутом этапе обучения иностранному языку. *Язык и культура*, 1 (33), 148-159. <https://doi.org/10.17223/19996195/33/12>

Концептуальні засади державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти (2019). Міністерство освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-konceptsiyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v-1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>

Коцюк, Л. М. (2013). Про досвід інтеграції автентичного подкасту CNN Student News у заняття з англійської мови для студентів-філологів. *Науковий блог*. Національний університет «Острозька академія». <https://naub.oa.edu.ua/2013/pro-dosvid-intehratsiji-avtentychnoho-podkastu-cnn-student-news-u-zanyattya-z-anhlijskoji-movy-dlya-studentiv-filolohiv/>

Мятин, Е. (2006). *Подкастинг – синтез интернет и радио*. <https://www.ixbt.com/td/podcasting.shtml>

CNN (n.d). *CNN 10*. <https://edition.cnn.com/cnn10>

Easy German. (n.d). *The Easy German Podcast*. <https://www.easygerman.org/podcast>

Kovtun, O.V., Harmash, T. A. & Khaidari, N. I. (2019). Exploiting podcasting technology in the process of organization of self-directed learning on the formation of foreign language listening competence of students of the Humanities. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*, 3(98), 99-107. [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(98\).2019.99-107](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(98).2019.99-107)

Leach, J. (2006). *Podcasting for schools: The basics*. <https://www.theguardian.com/education/appleeducation/story/0,,1682639,00.html>

Pearson. (n.d). *Speakout*. <http://www.pearsonlongman.com/Speakout/video-podcasts/index.html>

Stanley, G. (2006). Podcasting: Audio on the Internet comes of age. *TESL-EJ*, 9(4). <http://www.writing.berkeley.edu/TESL-EJ/ej36/int.html>

REFERENCES

Betsko, O. S. (2012). Dydactychni ta metodychni zasady integratsii podkastiv v protses navchannia inozemnoi movy u vushchiiy shkoli [Didactic and methodical principles of integrating podcasts into the process of teaching foreign language at higher school]. Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii "Novitni osvutni tekhnologii". <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1074>

Zarutskaya, E. V. (2019). Podkastu Internet-resursa All Ears English v obuchenii interaktivnoi storone ustnogo obshchenia na angliiskom iazyke studentov urovnia B2-C1 [Podcasts of the Internet resource All Ears English in teaching interactive aspect of oral communication in English to B2-C1-level students]. *Pedagogika. Voprosy teorii i praktiki – Pedagogy. Issues of theory and Practice*, 4(1), 25-28. <https://doi.org/10.30853/pedagogy.2019.1.5>

Zakharova, M. V. (2018a). Vydeopodkasti v samostoiatelnoi rabote po audyrovanyiu v prohramme ynostrannoho yazyka v tekhnicheskomo vuze [Video podcasts in independent listening work in a foreign language program at a technical university]. In O. V. Kovtun, S. M. Yahodzinskyi (Eds.), *Podolannia movnykh i komunikatyvnykh barrieriv: osvita, nauka, kultura* (pp.144-148). Kyiv: Alfa-PIK.

Zakharova, M. V. (2018b). Opyt organizatsii samostoiatel'noj raboty po audirovaniju v obuchenii angliiskomu jazyku studentov-bakalavrov (na primere 23.03.01 Tehnologija transportnyh processov) [Developing listening skills: a case study on an learner autonomy strategy for students of technology of transport processes bachelor's program]. *Internet-zhurnal «Mir nauki» – Internet journal "World of Science"*, 4. <https://mir-nauki.com/PDF/72PDMN418.pdf>

Ignatenko, N. A. (2016). Podkasty angloyazychnogo radio v samostoiatelnoi rabote studentov na prodvynutom etape obuchenia innostrannomu yazyku [English-language radio podcasts in individual work of advanced foreign language students]. *Yazyk i kultura – Language and culture*, 1(33), 148-159. <https://doi.org/10.17223/19996195/33/12>

Kontseptualni zasady derzhavnoi polityky shchodo rozvytku anhliiskoi movy u sferi vyshchoi osvity [Conceptual principles of state policy on the development of the English language in the field of higher education] (2019). Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-koncepciyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>

Kotsiuk, L. M. (2013). Pro dosvid intehratsii avtentychnoho podkastu CNN Student News u zaniattia z anhliiskoi movy dlia studentiv-filolohiv [On the experience of integrating CNN Student News authentic podcast into English language classes for philology students]. *Naukovyi bloh – Scientific blog*. Natsionalnyi universytet «Ostrozka akademiia». <https://naub.oa.edu.ua/2013/pro-dosvid-intehratsiji-avtentychnoho-podkastu-cnn-student-news-u-zanyattya-z-anhlijskoji-movy-dlya-studentiv-filolohiv/>

Miatyn, E. (2006). *Podkasting – syntez internet i radio [Podcasting – synthesis of Internet and radio]*. <https://www.ixbt.com/td/podcasting.shtml>

CNN (n.d). *CNN 10*. <https://edition.cnn.com/cnn10>

Easy German. (n.d). *The Easy German Podcast*. <https://www.easygerman.org/podcast>

Kovtun, O. V., Harmash, T. A. & Khaidari, N. I. (2019). Exploiting podcasting technology in the process of organization of self-directed learning on the formation of foreign language listening competence of students of the Humanities. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*, 3(98), 99-107. [https://doi.org/10.35433/pedagogy.3\(98\).2019.99-107](https://doi.org/10.35433/pedagogy.3(98).2019.99-107)

Leach, J. (2006). *Podcasting for schools: The basics*. <https://www.theguardian.com/education/appleeducation/story/0,,1682639,00.html>

Pearson. (n.d). *Speakout*. <http://www.pearsonlongman.com/Speakout/video-podcasts/index.html>

Stanley, G. (2006). Podcasting: Audio on the Internet comes of age. *TESL-EJ*, 9(4). <http://www.writing.berkeley.edu/TESL-EJ/ej36/int.html>

O.V. Kovtun, T. A. Harmash, N.I. Khaidari

POTENTIAL OF PODCASTING TECHNOLOGY IN FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF FUTURE TRANSLATORS

Abstract

Shift of educational paradigm from traditional to student-centered, transition to new educational standards require that higher education institutions improve the quality of future specialists training, implement innovative learning technologies into the educational process, redouble attention to self-directed learning of students, introduce elements of distance learning. The purpose of the article is to find out the potential of podcasting technology in the formation of foreign language communicative competence of

students-future translators. To achieve the purpose of the research the following theoretical and empirical methods were used: theoretical analysis, which allowed to clarify the essence of podcasting technology in the foreign language learning, its advantages and disadvantages; interviewing and observation over the educational process, which made it possible to determine the feasibility of podcasting technology in the educational process; pedagogical experiment thanks to which the hidden potential of innovative educational podcasting technology in the formation of foreign language communicative competence of students is revealed. The advantages (possibility to involve students into work with authentic materials, providing informal learning, formation of students ideas about the diversity of dialects and variants of a foreign language, efficiency of use) and disadvantages (lack of an automatized system for verifying the accuracy of responses and counting the number of attempts to perform tasks and reviewing the interview, report on nomenclature of mistakes, frequency of tasks' accomplishment during a term) in the use of podcasting technology in organizing self-directed learning and distance learning of students were determined. The experience of using the German-language educational resource "The Easy German Podcast", English-language podcasts "Speakout" (Pearson) and news podcast "CNN 10" in the organization of self-directed learning of the disciplines "Practical course of a second foreign language and translation (German)" and "Practice of oral and written speech (English)" is revealed. The structure and components of the studied podcasts were highlighted, illustrative material in the form of printed examples-transcripts was offered, methodical recommendations for technology introduction into the educational process were given. The conducted experimental research proved that introduction of podcasting technology in the process of self-directed and distance learning of students majoring in 035 "Philology" has a positive effect on the formation of foreign language communicative competence of students, enriches their vocabulary, improves grammar skills, expands the range of linguistic and cultural knowledge, and promotes development of intercultural communication skills.

Keywords: *educational process; self-directed learning; distance learning; podcasting technology; podcast; foreign language communicative competence; intercultural communication.*